

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

Articulus I. De peccato originali, & ejus effectu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

DISSERTATIO IV.

De Peccatis.

ARTICULUS I.

De Peccato Originali, & ejus effectu.

Mne peccatum est, aut originale, aut personale. Originale est illud, quod omnes ab Adamo descendentes in illo utcapite comisimus violando præceptum divinum prohibens illi esum pomi. Pro hujus clariore notitia notandum, quod Adam duplicem gesserit perfonam: un im particularem, seu suam fic consideratus peccando nocuir solum fibi, peccatumque ab eo ut tali commiffum est personale, id est, maculans fuam duntaxat personam) alteram publicam, seu morale caput posteritatis à DEO con-Mitutum, cujus voluntati alligavit postegorum voluntates relaté ad præfati præcepri observantiam cum promissione, quod fi impleverit illud, omnes posteri sint concipiendi in justitia originali, seu simili, qualem ille habuit, si autem violavecit, omnes in sua conceptione in peccati pænam gratia ista sint privandi: nam post cransfulas posterorum voluntates in vo-

luntatem Adami, singuli posteri, dum Adam physicè peccavit moraliter, id est, in astimatione humana censeatur illud ipsum peccatum commissise in illo, id-circo illud peccatum physice unicum, singulis inest proprium, ac singulos denominat inimicos, ac peccatores prout definivit Trid. S. s. de Peccato originali 6.3. ex s. ad Rom. Per unum hominem peccatum in hune mundum intravit, T per peccatum mors, T itain omnes homines mors pertransiji, in quo omnes peccaverunt.

Quomodo autem fieri potuerit, ut post transsusas posterorum voluntates in voluntatem Adami peccatum hu us posteris etiam imputaretur optime explicat Soarez 1.2. D.9. S.2. a num.28. à simili: quisque homo sui juris potest suam voluntatem in alium transferre in suis negotijs e. g. contractibus, ut quod ille statuerit in commisso negotio, id ipsum se velle prositetetur, hoc casu moraliter totum

negotium imputatur huic, postquam ab altero est gestum, etsi sorte tunc ipse dormiat.

Unde peccatum originale sic potest definiri cum Rhodes hic D. 4. 9. 2. S. 2. §. 3. Lug. de pænit. D. 7. num. 98. & alijs contra Vasq. 1.2. D. 132.0.2. quod fit ipfummet peccatum actuale Adami violantis præceptum prout moraliter, ac interprætative fuit peccatum nostrum, five macula denominans vos iræ filios, non prout fuerat peccatum ipfius tanquam personæ particularis, sed ut erat peccatum ejusdem ut personæ publicæ, ac capitis moralis nostri, taliter peccatum ab eo commissum fuit peccatum etiam moraliter nostrum; nec ut tale, sed ut fuerat præcisè personale, est deletum per Ada pænitentiam, ad hoc enim fuiflet necesse pariter nostras voluntates transfundere in voluntatem Adæ ut pænitentis, quod non esse factum constat, aliàs non conciperemur originaliter pec-

Peccatum originale potest considerari, vel relate ad primum instans peccantis Adami, vel ad sequentia; si ad primum, dicitur originale actuale; proinde originale originans; si ad sequentia, dicitur originale originatum, seu habituale: fub hac confideratione posterist lub prima soli Adamo physice, nobis veto pro primo instanti conceptionis actualiter moraliter intelligiour absolute inesse; pro instantibus vero sequentibus intelligitur inesse habitualiter, nam primo instanti conceptionis purificatur conditio, lub qua nobis inest solum conditionate, nostræ enim voluntates in voluntatem Adæ fuerunt transfulæ sub hac conditio-

ne, si viì ordinaria ex eo nasceremur; que conditio purificatur per existentiam nostram absolutam in primo instanti; ergo in hoc existit actualiter in nobis, in secundo, ac in reliquis habitualiter.

680. Quæres 1. quæ sint causæ peccati originalis. Respondeo primo id nullam habere proprie causam finalem, cum non sit per se intentum,

Respondeo secundò causam formalem intrinsecam esse ipsam ejus quiddita-

Respondeo tertiò causam immediate subjectivam, sive receptivam, esse voluntatem omnis hominis seminalites descendentis ab Adamo vitiato excepta Beatissima Virgine Mari't.

Respondeo quartò causam essectivam physicam originalis prout hoc inest
nobis nullam dari, nec egere illa: quia
prout nobis inest de præsenti, nullam
importat entitatem physicam, sed perseverantiam duntaxat moralem indistinctam à carentia condonationis divinæ, &
condignæ satisfactionis nobis applicatæ,
in recto autem dicit ipsam entitatem physicam præteritam actualis peccati Adæ,
cujus causa physica suit voluntas Adami,
moraliter vero essectiva suit voluntas posterorum prout contenta in voluntate Adami.

Verum quia nunquam in nobis suisset peccatum originale sine peccato actuali Adæ, idcirco de side est, quod
peccatum personale ipsius, quo violavit
præceptum de non comedendo fructu ligni scientiæ, sit causa immediata essectiva originalis in nobis juxta allegatum
Pauli textum non physica, cum illud
physice non sit, quando in singulis inci-

pit originale, sed moralis, videlicet cau- DEO, quia non creatur, nisi, ut sir fans per modum demeriti, quod clariffime paret in sententia corum, qui originalis malitiam ponunt in privatione gratiæ originalis, hæc enim intûitu illius inducitur, in mea vero, ac communi aliorum sententia negatio condonationis, ac fatisfactionis condignæ pari modo efficientià morali depender ab codem peccato personali Adæ, hoc enim cum carentia satisfactionis est radix, & causa moralis juris non condonandi peccatum.

681. Hinc quærenti, ac objicienti Juliano, per quam rimam ingrediatur ad nos peccatum originale, recte respondit Aug. Lib. de nupt. c. 28. quid quaris latentem rimam, cum habeas apertissimam jannam ; per unum hominem peccatum intravit in mundum: quasi diceret, præter hanc non oportet aliquam quærere caulam per le

hujus peccati.

Unde nec Eva, nec immediati noftri parentes funt caufa originalis, aliàs non per unum hominem, fed per plures peccatum originale intraffet. Quocirca ex actione feminis, inquit, Soarez folum fit, ut homo ex Adamo nascatur, quod naturale est, ex quo, supposito jam peccato Ada, & pacto cum eodem fine alia efficientia physica, fit, ut hic homo concipiatur aversus à DEO voluntate non proprià, sed alienà, nempe sui capitis.

Pariter hinc colligitur, quomodo ex justis parentibus filius peccator generetur, quia non generatur ab illis ut ju-

ftis, sed ut sunt filij Adæ.

Rurfus patet, quomodo anima statim maculetur, elto creetur à Solo

pars hominis, ideireo fimul creatur, & unitur, proinde eodem instanti coalescit totus homo, qui cum verè generetur ac producatur ex Adæ semine, eodem momento comprehenditur sub lege illa universali transfusionis, & contrahit maculam originalem.

682. Tandem erroris convincitur Jansenius docens, quod vera, & unica causa traductionis, seu transfusionis primi peccati in omnes non fit peccatum Adæ supposito DEI pacto & generatione ordinaria, ut Catholica fides tenet, sed solalibido, & concupiscentia carais, seu carnalis delectatio, qua inest parentibus, dum gignimur phylice, ac necellario traducit peccatum Adæ, unde si quis, inquit, miraculosè generaret fine voluptate, proles sic suscepta non forer originaliter infecta.

Convincitur, inquam, primo, quod Paulus caufam hujus transfusionis ponat unice in hoe, quod omnes in Adam peccaverimus, non autem, quod cum delectatione geniti simus. secundo carnalis dele-Ctatio cum sit corporea, nequit imprimere

peccatum anima.

Dum S. August. docet per concupiscentiam in nos traduci peccatum, valt folum, quod illa sit signum à posteriori hujus peccati, intelligit enim nomine concupifcentiæ generationem (quæ de ordinaria lege habet annexam carnis libidinem) fine qua velut conditione nullum effet peccatum, aut ut notat Becanus fignificat tantum, quod caufa peccati originalis non littola generatio, fed generatio ex natura corrupta (corruptio autem naturæ, quatenus caufatur per peccata

Rhodes his D.3. in principio, quam quod peccatum diminuat inclinationem ad virtutem, & augeat inclinationem ad malum.

I-

Corruptio autem naturæ causata per originale juxta eundem D. 4, q. 2. S. 2. S. 2. non est amissio ullius perfectionis naturalis, nec additio ullius malignæ qualitatis effectæ à peccato, sed privatio justitiæ originalis, quæ justitia præter gratiam sanctificantem incluserat plura alia dona (quibus impediebatur rebellio appetitûs sensitivi) e.g. externam DEI perfectionem, aliaque auxilia efficacissima, quibus totus ille libidinis Ardor mitigabatur, mors, error, tristitia, dolor arceatur, & fecundum multos etiam incluserar immunitatem à peccato veniali, quia huic corresponder aliqua pæna, ergo cum fuissent liberi ab omni pœna, etiam imunes fuiffent à culpa levi, cujus fignum est ardor libidinis sæpe rationi contrarius, qualis non fuisset Adamo non peccante.

683. Quæres secundò quis sit effectus, ac pœna peccati originalis in vita præsenti. Respondeo esse privationem gratiæ originalis, id est, gratiæ sanctificantis: habituum infusorum, ac cœterorum donorum: de quibus numero præcedente, quibus homo reddebatur subjectus DEO, & rationi.

Unde sunt quatuor illa vulnera (de quibus num. 482. & sequenti) inflicta quatuor hominis potentijs, nempe intellectui, voluntati, appetitui sensitivo concupiscibili & irascibili.

tum negativa, seu nescientia innumerorum, quæ innocentes scivissemus, tum politiva, seu error oppolitus veritati. Secundum vulnus est malitia corrumpens

personalia, aliud nequit significare ait voluntatem, dum frano gratia destituta hæret in infimis, torper ad superna, & inclinat ad amorem sensibilium contra rectam rationem. Tertium vulnus in appetitu fensitivo concupiscibili est concupifcentia malorum omnium incentrix, ac bonorum corruptrix, proprie fomes peccati dicitur fitus in appetitu fenfibilium rationem præveniente eique rebellante, videlicet non expectando ejus imperium, nec ejusdem imperio oble« quendo. Quartum vulnus in appetitu irascibili est infirmitas fortitudinis oppofita ad vitandas tentationes, ac ad aggrediendum bonum arduum, quod est objectum fortitudinis.

684. Quæres tertiò quæ sit pæna parvulorum in originali decedentium, & quo in loco eam patiantur. Ad primum & secundum plures tum PP. tum Scholastici teste Josepho Requesenio in opusculis Theologicis Opusc. 1. S. 1. aftirmant eos torqueri etiam pæna fensûs in inferno, eósque sequitur Henricus de Noris in Vindicijs Augustin. c.3.5.5.

Respondeo ad primum esse de fide eos puniri pæna æterna damni contra Pelagium affignantem eis beatitudinem æternam, sed extra Regnum Cœlorum, & contra Calvinum fingentem parvulos adhuc intra uterum fidelium existentes san-Crificari per fidem parentum contra scripturam : nisi quis renatus fuerit ex aqua Ge. non potest introire in Regnum DEI. Ratio quod decedentes fine gratia non habeant jus ad hæredita-Vulnus in intellectu est ignorantia tem parvuli non baptizati decedunt sine gratia, hâc enim privat eos originale, uti definit cit. Trid. ergo cum æterna sit carentia gratia, etiam est aterna carentia, juris ad hæreditatem, seu visionem beatisicam, sujus privatio vogatur pæna damni.

Respondeo secundo ad primum cum communiore, as veriore fententia cos non puniri pæna sensûs, ita Requesen. nom. 8. poena enim sensibilis parvulorum nullibi statuitur in sacra scriptuta, quoties enim loquitur de gehenna, & cruciatibus inferni, toties hos conjungit pravis operibus personalibus. Ratio est quod pœna sensûs nullus sit punibilis, nisi sit dignus reprehensione, tales non funt parvuli propter originale, cum id nequeant retractare per dolorem proprium; quomodo enim propriâ voluntate retractabunt, quod non nisi voluntate aliena est commission hacque solà, & non proprià vitari poterat. Hinc est vera Theologorum conclusio adultum non baptizatum fine commisso personali non posse elicere formalem contritionem deletivam originalis.

Unde eth parvuli fint adfuturi judicio universali, ac audituri, ite maleditti in ignem eternum, eos tamen hæc sententia utpore restricta ad sola personalia non concernet, prout colligitur ex causali à Christo allata Matth. 25. Esurivi enim & non dedistis mihi manducare. Nec patientur tristitiam ob amissam beatitudinem, quia ait Soatez cum S. Th. parvuli nihil cognoscent de beatitudine supernaturali saltem ut sibi debita, & ideo ejus carentia illos non affligit, vel si noscunt sibi debitam suisse, sciunt, quod sua culpa jacturam ejus non fecerint, ideirco acquielcent dispolitioni divinæ.

685. Respondeo ad secundum: corum locum esse tertium inter infernum, & Regnum Colorum expressum in scriprura per dextram, & sinistram, per Regnum, & gehennam, per resurrectionem vita, & Judicij, hac enim duo loca sunt assignata à Christo pro solis adultis.

Igitur pro parvulis non baptizatis debet esse servius locus, quin per hoc consentiamus Pelagio; hic enim cum docuerit parvos nasci fine originali, consequenter negavit eos mereri pænam, aut agere Baptismo, arceri tamen per Christum à Regno Cœlorum, idcirco intulit pro his dari locum medium, in quo fruantur secunda felicitate, que tamen sit inferior felicitate justorum: fatebatur tamen se nescire ubi locus ille sit: tres itaque hæreses à Concilijs damnatas admisit Pelagius, nempe quod negaverit in parvis Originale, quod non egant Baptifmo, quod eis nulla debeatur pæna, sed æterna felicitas; has hærefes nostra opinio damnat. Quod conveniamus cum Pelagio de loco tertio, nihil refert, quia non est damnatus præcise ob hunc locum tertium, sed ob admillam in illis felicitatem eorum innocentiæ debitam, & diversam à cæteris justis baptizatis, cum tamen scriptura nullam agnoscat felicitatem extra felicitatem Regni Cœlorum cunctis justis communem.

Fundamentum tertij loci pro parvis hiscè est, quod eorum locus secundum sidem non sit cœlum; etiam non est infernus, quia hic est pro peccatoribus personalibus, sed limbus, hunc & infernum esse duo loca distincta est universalis Doctorum, & Ecclesiæ sensus, quemadmodum suit distinctus limbus Veterum Patrum ante peractam Redemptionem, ita nunc datur pro pueris locus tertius distinctus à loco adultorum.

An

alium tertium locum in quo vivant aliqui imperfectà felicitate naturali vide cit. Requesen. S. 2. ubi negant Taner. Valent. Bellarmin. &c: damnantes oppositam sententiam temeritatis, erroris, vel hærefi proximæ. Verum ab hac censura plures infignes Theologi cum Leff. lib. 13. de perfect. Divin. n. 44. 143. 144. & Seq. absolvunt, eamque erudite probat Requesen. à num. 54. & quidem in ea fuisse S. Th. in 2. dift. 33.94. 2. art. 2. lad 5. ubi ait, pueros non baptizatos esse separatos à DEO quantum ad conjun. clionem, que est per gloriam, non quantum ad conjunctionem natura. lium bonorum, & ideo de DEO gaudebunt naturali cogitatione & diledione: Soarez 1.2. D.9. S.6. num. 6. italoquitur: Erunt habituri cognitio-

em

JC.

m

140

12

i

it

An post diem judicij sint habituri nem naturalem, & amorem DEI super omnia cum reliquis virtutibus: Salmeron D. 48, Super cap. 5. Epist. ad Rom. refurgent inquit, pueri per Christum, & supra hunc ordinem naturalem, quo quotidie proficient in cognitione operum DEI, & substantiarum separatarum, visitationes habebunt Angelicas, & tanquam nostri rustici hanc terram incolent, & qui medij funt inter gloriam, & supplicium, sint etiam medij in loco. Hæc sufficiat infinuasse, qui plura defiderat, adeat cit. Requesen. recte concludentem num. 53. hanc beatitudinem naturalem parvulorum non facere fimpliciter, seu perfectè beatos beatitudine etiam naturali, quia corum status non excludit miseriam peccati, ac positivam

indignitatem ad recipienda fupernaturalia bona.

ARTICVLVS. II.

Quid, & quotuplex sit peccatum personale.

686. Ersonale peccatum est, quod proprio cujusque arbitrio Dividitur in committitur. actuale, & habituale. In quo fitum fit habituale relinquo Scholasticis, cum controversia non faciat ad praxim (sufficit

scire, quod sir macula moralis in anima post præteritum actuale perseverans, donec agatur pœnitentia de co) proinde consideremus actualis naturam, ac multiplicitatem.

R. P. Karch, Diff.

Ttt

5. I.